

Comunicat de presă (RO)

Analiza CPAG: fenomenul tinerilor care nu sunt nici angajați, nici cuprinși în educație sau formare (Not in Employment, Education or Training – NEET) din România reflectă o vulnerabilitate structurală care afectează tinerii slab educați, pe cei din mediul rural și, în special, femeile.

O nouă analiză publicată de Consilium Policy Advisors Group (CPAG), *Transitioning Romanian Youth Between the Educational System and the Labour Market: A comparative analysis in the European Union context*, arată că România se confruntă cu o problemă structurală severă în integrarea tinerilor pe piața muncii, iar fenomenul NEET este una dintre cele mai clare expresii ale acestei vulnerabilități.

Raportul analizează modul în care tinerii din România fac tranziția de la educație la ocupare și cum se poziționează țara noastră în raport cu celelalte state europene. România nu are doar o problemă de inserție profesională a tinerilor, ci un model de tranziție fragil, marcat de separarea rigidă dintre educație și muncă, de inactivitate persistentă și de reintegrare foarte dificilă odată ce un tânăr iese din sistem.

România înregistrează cea mai ridicată rată NEET din Uniunea Europeană: 19,4% dintre tinerii cu vârste între 15 și 29 de ani nu sunt nici în educație, nici în ocupare, nici în formare profesională, aproape dublu față de media UE, de 11%. În paralel, România are și cea mai scăzută rată din UE la indicatorul SELRATIO, care măsoară participarea simultană a tinerilor la educație formală și la piața muncii. Cu doar 1,2%, România se situează mult sub media europeană de 11,6%, ceea ce arată că foarte puțini tineri acumulează experiență profesională înainte de finalizarea studiilor.

În termeni practici, 97% dintre tinerii din România aflați în educație formală nu au nicio participare pe piața muncii, comparativ cu 71,4% la nivelul UE. Această separare rigidă reduce expunerea timpurie la muncă, întârzie acumularea de experiență și fragilizează intrarea în ocupare.

Cine sunt tinerii NEET din România

Analiza CPAG arată că populația NEET din România nu este omogenă. Dimpotrivă, vulnerabilitatea este concentrată clar în jurul câtorva profile structural:

În primul rând, nivelul redus de educație crește semnificativ riscul de excluziune. În România, **24% dintre tinerii adulți cu vârste între 25 și 34 de ani nu au finalizat învățământul secundar superior**, aproape dublu față de media OECD, de **13%**. În același timp, rata de absolvire a studiilor terțiare a scăzut de la **26% la 23%** între 2019 și 2024. Situația este deosebit de gravă în rândul femeilor tinere cu educație minimă: rata NEET pentru acest grup a crescut de la **28,8% în 2016 la 44,1% în 2024**, în timp ce la nivel european tendința a fost una de scădere. Acest lucru arată că părăsirea timpurie a școlii rămâne unul dintre cei mai puternici factori care alimentează fenomenul NEET.

În al doilea rând, geografia contează decisiv. România se apropie de mediile europene doar în marile orașe. În schimb, în orașe mici, suburbii și mai ales în mediul rural, decalajele sunt foarte mari. Rata NEET în rândul femeilor din mediul rural ajunge la **34,8%**, de **2,5 ori** peste media UE pentru aceeași categorie, de **14,2%**. În același timp, rata de ocupare a femeilor din mediul rural este de doar **44%**, comparativ cu **65%** la nivel european. Aceste date sugerează că accesul la educație, formare și locuri de muncă este puternic condiționat teritorial. Și la nivel regional diferențele sunt semnificative. **Sud-Est și Centru** înregistrează cele mai ridicate rate NEET în

rândul femeilor, de **37,7%** și **32,7%**. **București-Ilfov** este singura regiune care se apropie de niveluri comparabile cu cele europene.

În al treilea rând, femeile tinere sunt afectate disproporționat. Ele reprezintă **63% din totalul tinerilor NEET**, iar rata NEET este de **25,2%** în rândul femeilor, față de **14,0%** în rândul bărbaților. Diferența de **11,2 puncte procentuale** este de peste cinci ori mai mare decât media UE, de **2,1 puncte procentuale**. Evoluția din ultimii ani arată și o reducere mult mai lentă a ratei NEET în rândul femeilor decât în rândul bărbaților, ceea ce sugerează existența unor bariere structurale persistente, inclusiv responsabilități de îngrijire și dificultăți mai mari de acces la ocupare.

De ce rămân în afara sistemului

Raportul arată că problema în România nu este doar șomajul tinerilor, ci mai ales **inactivitatea**. Din totalul de **19,4%** tineri NEET, aproximativ **14 puncte procentuale** reprezintă tineri inactivi, în timp ce doar **5,4 puncte procentuale** sunt șomeri care caută activ un loc de muncă. Cu alte cuvinte, o mare parte dintre acești tineri nu mai sunt conectați nici la piața muncii, nici la sistemele de sprijin.

Această retragere este asociată cu descurajarea, responsabilitățile de îngrijire, căsătoria timpurie și barierele de acces la oportunități reale. Odată ieșiți din sistem, tinerii revin foarte greu. Datele privind tranzițiile trimestriale arată că **doar 1 din 100 de tineri inactivi** reușește să se angajeze într-un trimestru, iar în cazul tinerilor șomeri rata este de **8 din 100**. Aceste niveluri se află printre cele mai scăzute din Europa.

Datele INSCOP integrate în raport arată că percepțiile tinerilor asupra oportunităților de integrare profesională din România rămân fragile. În acest context, emigrarea apare pentru mulți drept alternativă economică. 66,2% dintre tineri consideră că munca în străinătate oferă un nivel de trai mai bun, iar 27,6% spun că intenționează să plece din România în următoarele 12 luni pentru muncă sau studii.

Analiza CPAG arată că fenomenul NEET din România nu este o problemă punctuală sau conjuncturală, ci o **formă de excluziune structurală**. Profilul dominant al vulnerabilității este clar: **femei tinere, persoane cu nivel redus de educație, tineri din mediul rural, din orașe mici sau din regiuni cu oportunități limitate**. În multe cazuri, problema nu este doar dificultatea de a găsi un loc de muncă, ci ieșirea treptată din orice traseu funcțional de educație, muncă și formare.

Analiza CPAG subliniază că răspunsul de politică publică trebuie **să depășească măsurile punctuale și să urmărească o abordare coerentă, care să lege mai bine educația, experiența profesională timpurie și intrarea pe piața muncii**. Raportul propune cinci direcții strategice de intervenție: flexibilizarea sistemului educațional și dezvoltarea unor trasee de tip learn-work; stimularea cererii de muncă pentru elevi și studenți prin stagii, ucenicie și poziții entry-level; creșterea flexibilității cadrului legislativ pentru forme de muncă compatibile cu parcursul educațional; intervenții țintite și diferențiate pentru tinerii NEET, în funcție de profilul și distanța lor față de piața muncii; precum și introducerea unei orientări în carieră structurate și obligatorii, care să înceapă mai devreme și să sprijine dezvoltarea competențelor transferabile, a flexibilității profesionale și a adaptabilității pe termen lung.

Raportul arată, totodată, că intervențiile trebuie calibrate diferit pentru categoriile cele mai vulnerabile, în special pentru femeile tinere, tinerii cu nivel redus de educație și cei din mediul

rural sau periurban. În aceste cazuri, politicile de ocupare trebuie completate de măsuri de sprijin integrate, de la a doua şansă în educație și consiliere, până la soluții care reduc barierele teritoriale de acces la muncă și formare. În paralel, analiza evidențiază și potențiale direcții de finanțare europeană care ar putea susține astfel de măsuri în viitorul cadru financiar multianual al Uniunii Europene.

Analiza integrală este disponibilă pe www.cpag.ro.

Despre CPAG

Consilium Policy Advisors Group (CPAG) – www.cpag.ro - este o organizație privată, nonprofit, care realizează cercetare economică în profunzime, pentru a transforma provocările emergente în teme clare și relevante pentru politicile economice din România. Prin activitatea sa, CPAG susține o dezbatere publică mai bine informată, traducând date și evoluții complexe în analize accesibile și oferind un cadru constructiv pentru schimbul de idei și informații între actorii cheie implicați în formularea politicilor economice. Prin publicațiile și activitățile sale de dialog, CPAG sprijină o mai bună înțelegere publică atât a provocărilor interne ale României, cât și a contextului european și global în care sunt luate deciziile economice.

Press Release (EN)

CPAG Analysis: The phenomenon of young people Not in Employment, Education or Training (NEET) in Romania reflects a structural vulnerability affecting low-educated youth, those from rural areas, and women in particular.

A new analysis published by Consilium Policy Advisors Group (CPAG), *Transitioning Romanian Youth Between the Educational System and the Labour Market: A Comparative Analysis in the European Union Context*, shows that Romania faces a severe structural problem in integrating young people into the labour market, and the NEET phenomenon is one of the clearest expressions of this vulnerability.

The report analyses how young people in Romania transition from education to employment and how our country positions itself in relation to the other European states. Romania does not merely have a youth employment insertion problem — it has a fragile transition model, marked by a rigid separation between education and work, persistent inactivity, and very difficult reintegration once a young person exits the system.

Romania records the highest NEET rate in the European Union: 19.4% of young people aged 15 to 29 are neither in education, employment, nor training — almost double the EU average of 11%. At the same time, Romania also has the lowest rate in the EU on the SELRATIO indicator, which measures the simultaneous participation of young people in formal education and the labour market. At just 1.2%, Romania stands far below the European average of 11.6%, showing that very few young people accumulate work experience before completing their studies.

In practical terms, 97% of young people in Romania who are in formal education have no labour market participation whatsoever, compared to 71.4% at EU level. This rigid separation reduces early exposure to work, delays the accumulation of experience, and weakens the entry into employment.

Who are Romania's NEET youth

The CPAG analysis shows that Romania's NEET population is not homogeneous. On the contrary, vulnerability is clearly concentrated around several structural profiles.

First, low educational attainment significantly increases the risk of exclusion. In Romania, 24% of young adults aged 25 to 34 have not completed upper secondary education — almost double the OECD average of 13%. At the same time, the tertiary education completion rate fell from 26% to 23% between 2019 and 2024. The situation is particularly severe among young women with minimal education: the NEET rate for this group rose from 28.8% in 2016 to 44.1% in 2024, while at European level the trend has been one of decline. This shows that early school leaving remains one of the strongest factors feeding the NEET phenomenon.

Second, geography matters decisively. Romania approaches European averages only in large cities. In small towns, suburban areas, and especially in rural settings, the gaps are very large. The NEET rate among rural women reaches 34.8% — 2.5 times above the EU average for the same category of 14.2%. At the same time, the employment rate of rural women stands at just 44%, compared to 65% at European level. These figures suggest that access to education, training, and jobs is strongly conditioned by territory. Regional differences are also significant. The South-East and Centre regions record the highest female NEET rates, at 37.7% and 32.7% respectively. Bucharest-Ilfov is the only region that approaches levels comparable to those in Europe.

Third, young women are disproportionately affected. They account for 63% of all NEET youth, with a NEET rate of 25.2% among women compared to 14.0% among men. The gap of 11.2 percentage points is more than five times the EU average of 2.1 percentage points. Trends in recent years also show a much slower reduction in the female NEET rate than in the male one, suggesting the existence of persistent structural barriers, including caregiving responsibilities and greater difficulties in accessing employment.

Why they remain outside the system

The report shows that the problem in Romania is not only youth unemployment, but above all inactivity. Of the total 19.4% NEET youth, approximately 14 percentage points represent inactive young people, while only 5.4 percentage points are unemployed youth actively seeking work. In other words, a large share of these young people are no longer connected to either the labour market or support systems.

This withdrawal is associated with discouragement, caregiving responsibilities, early marriage, and barriers to accessing real opportunities. Once out of the system, young people find it very difficult to return. Quarterly transition data show that only 1 in 100 inactive young people manages to find employment within a quarter, while for unemployed youth the rate is 8 in 100. These levels are among the lowest in Europe.

INSCOP data integrated into the report show that young people's perceptions of professional integration opportunities in Romania remain fragile. In this context, emigration appears for many as an economic alternative. 66.2% of young people believe that working abroad offers a better standard of living, and 27.6% say they intend to leave Romania in the next 12 months for work or studies.

The CPAG analysis shows that the NEET phenomenon in Romania is not a localised or cyclical problem, but a form of structural exclusion. The dominant vulnerability profile is clear: young women, low-educated individuals, young people from rural areas, small towns, or regions with limited opportunities. In many cases, the problem is not merely the difficulty of finding a job, but a gradual exit from any functional pathway of education, work, and training.

The CPAG analysis highlights that the public policy response must go beyond isolated measures and pursue a coherent approach that better links education, early work experience, and labour market entry. The report proposes five strategic intervention directions: flexibilising the educational system and developing learn-work pathways; stimulating labour demand for pupils and students through internships, apprenticeships, and entry-level positions; increasing the flexibility of the legislative framework for forms of work compatible with educational trajectories; targeted and differentiated interventions for NEET youth based on their profile and distance from the labour market; and the introduction of structured, compulsory career guidance starting earlier, supporting the development of transferable skills, professional flexibility, and long-term adaptability.

The report also highlights that interventions must be calibrated differently for the most vulnerable categories, in particular young women, low-educated youth, and those from rural or peri-urban areas. In these cases, employment policies must be complemented by integrated support measures, ranging from second-chance education and counselling to solutions that reduce territorial barriers to accessing work and training. In parallel, the analysis also highlights potential European funding directions that could support such measures within the EU's future multiannual financial framework.

About CPAG

Consilium Policy Advisors Group (CPAG)- www.cpag.ro - is a private, nonprofit organisation that produces in-depth economic research to help turn emerging challenges into clear, policy-relevant issues for Romania. CPAG's work supports a better-informed public discussion by translating complex data and developments into accessible analysis, and by providing a constructive forum for the exchange of ideas and information among key stakeholders involved in economic policy formulation. Through its publications and dialogue activities, CPAG supports a better public understanding of both Romania's domestic challenges and the wider European and global context in which economic decisions are made.